

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Одеський національний медичний університет

**Кафедра хірургії, променевої діагностики,
радіаційної медицини, терапії та онкології**

**Силабус навчальної дисципліни
«Захворювання печінки. Ехінокок печінки»**

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3 кредити ECTS
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра хірургії з післядипломною освітою. м.Одеса, вул..Суднобудівна,1, ООКМЦ відділення хірургії.
Викладач (-і)	Завідувач кафедри: Грубнік Володимир Володимирович, д.мед.н., професор. Доценти: Бородаєв Ігор Євгенович, к.мед.н., доцент, хірург вищої категорії; Муравйов Петро Тадеушович, к.мед.н., доцент, хірург вищої категорії; Колодій Валентин Валентинович, к.мед.н., доцент, хірург вищої категорії; Качанов Валерій Миколайович, к.мед.н., доцент, хірург вищої категорії.
Контактна інформація	Довідки за телефонами: Бородаєв І.Є. +38048 7988068 +380 672923236 E-mail: xir316@gmail.com Одеський обласний клінічний медичний центр, 1. 3 поверх: відділення хірургії: кабінети кафедри хірургії №2, лекційна аудиторія; 2. 3 поверх- кабінет доцента Очні консультації: – четвер – з 14.00 до 16.00; – субота – з 9.00 до 13.00 Онлайн консультації на платформі (Microsoft Teams): – четвер – з 14.00 до 16.00; – субота – з 9.00 до 13.00 Посилання на онлайн - консультацію надається кожній групі під час занять окремо.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Одеський національний медичний університет

Кафедра хірургії, променевої діагностики,
радіаційної медицини, терапії та онкології

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни - етика, методологія, методи наукового дослідження, етіологія захворювань, фактори ризику, патогенез, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, принципи хірургічного лікування хворих, та профілактика.

Мета дисципліни: здобуття та поглиблення знань, вмінь, навичок та інших компетентностей, необхідних у професійній діяльності, формування навичок з науково-дослідної роботи, отримання нових фактів та їх впровадження у практичну медицину й інші сфери життя суспільства.

Завдання навчальної дисципліни:

- засвоєння основних принципів діагностики при захворюваннях печінки різної етіології;
- опанування заходів з надання допомоги хворим з інфекційними, метаболічними, автоімунними захворюваннями печінки;
- засвоєння знань з інтерпретації динаміки печінкових проб в залежності від ступеня важкості перебігу хронічних гепатитів та цирозів печінки;
- засвоєння знань з комплексу лікувально-діагностичних заходів при інфекційних та неінфекційних захворюваннях печінки;
- оволодіння методологію обстеження хворого при гепатитах та цирозі печінки різної етіології;
- набуття практичних навичок з надання першої медичної допомоги при печінковій комі;
- засвоєння знань з основ діагностики та надання допомоги при печінковій недостатності;
- засвоєння знань з надання допомоги на різних стадіях портальної гіпертензії;
- формування морально-етичних та деонтологічних якостей при професійному спілкуванні з хворим.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Одеський національний медичний університет

Кафедра хірургії, променевої діагностики, радіаційної медицини, терапії та онкології

Очікувані результати

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі повинні;

Знати:

- та системно розуміти проблему особливостей діагностики хірургічних захворювань печінки та ехінококу, розвиток та прогресування захворювання для майбутньої професійної та наукової діяльності;
- методи та критерії оцінки результатів досліджень щодо процесів в хірургічній гепатології;
- основні принципи аналізу та узагальнення результатів наукових досліджень в області хірургії печінки;
- клінічну епідеміологію, принципи, методи та досягнення доказової медицини в лікуванні ехінококу печінки;
- сучасні методи дослідження, біомаркери різних процесів та станів в хірургічній гепатології, їх інформативність.

Вміти:

- демонструвати знання методології дослідження і методів в діагностиці захворювань печінки та ехінококу;
- самостійно і критично проводити аналіз і синтез наукових даних в хірургічній гепатології;
- обирати сучасні способи діагностики, лікування та профілактики захворювань печінки з урахуванням стану хворого та віку;
- використовувати результати наукових досліджень в області хірургічної гепатології, та фармацевтичній практиці;
- представляти результати наукових досліджень в усній і письмовій формах у науковому співтоваристві, відповідно до національних та міжнародних стандартів;
- використовувати етичні принципи в роботі з пацієнтами різних вікових груп та статі, дотримуватися наукової та медичної етики;
- демонструвати академічну доброчесність та діяти відповідально щодо достовірності отриманих наукових результатів.
- оцінити інформацію щодо діагнозу на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень, а саме, визначати перелік необхідних клініко лабораторних та інструментальних досліджень та оцінювати їх результати у пацієнтів різних вікових груп та статі.
- визначати принципи лікування захворювань, необхідний режим праці та відпочинку, характеру харчування у пацієнтів різних вікових груп та статі.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Одеський національний медичний університет

Кафедра хірургії, променевої діагностики,
радіаційної медицини, терапії та онкології

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання:

Дисципліна буде викладатися у формі практичних занять; організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання:

Практичні заняття: словесні методи: бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій; наочні методи: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації); практичні методи: виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань.

Самостійна робота: робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять; самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка доповіді та презентації для захисту індивідуального завдання.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Печінка: топографія, будова, функції.

Особливості метаболізму в печінці. Кровообіг печінки. Основні функції печінки. Вікові зміни маси печінки.

Тема 2. Основні лабораторні та інструментальні методи дослідження в гепатології. Клінічне обстеження пацієнтів з захворюваннями печінки.

Синдроми та методи обстеження в гепатології..

Тема 3. ЖКБ , Клінічні Симптоми та перебіг ЖКБ. Лікування ЖКБ .

Тема 4. Паразитарні кісти печінки . Суб'єктивні та об'єктивні симптоми паразитарні кісти печінки. Діагностичні критерії. Паразитарні кісти печінки. Гістологічне дослідження біоптату печінки. Лікування паразитарні кісти печінки.

Тема 5. Аутоімунний гепатит. Визначення та характер початку захворювання. Основні лабораторні маркери аутоімунного гепатиту. Інструментальні методи дослідження. Диференційна діагностика. Алгоритм дії лікаря при наданні медичної допомоги пацієнтам з аутоімунним гепатитом .

Тема 6. Токсичні Хронічний гепатит . Визначення , основні клінічні форми. Лабораторні показники при токсичному гепатиті. Інструментальні методи обстеження . Диференційна діагностика токсичного хронічного гепатиту. Основні дії лікаря при наданні медичної допомоги пацієнтам із токсичним хронічним гепатитом.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Одеський національний медичний університет

Кафедра хірургії, променевої діагностики, радіаційної медицини, терапії та онкології

Тема 7. Алкогольна хвороба печінки. Клінічні прояви. Лабораторні та візуалізаційні обстеження. Алгоритм дії лікаря при наданні медичної допомоги пацієнтам із алкогольним гепатитом (алкогольною хворобою печінки).

Тема 8. Цироз печінки. Визначення і класифікація цирозів печінки. Ознаки печінкової недостатності. Портальна гіпертензія і асцит: діагностика та лікування.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Хірургія: підручник / Я.С. Березницький, О.В. Белов, Б.С. Запорожченко та ін.//Вінниця: Нова книга, 2020. 528с.
2. Хірургія. Навчальний посібник. Частина 1 за ред. О.Б. Кутового. Дніпро, 2015, 287 с.

Додаткова:

1. Хірургія (базовий підручник) том 3 (книга 3 - суміжні спеціальності для хірурга-інтерна) Підручник / за ред. Г.В. Дзяк - Дніпропетровськ: РВА «Дніпро-VAL», 2014. 828 с.
2. Хірургія. Том II. Підручник / за ред. Я.С. Березницького, М.П. Захараша, В.Г. Мішалова. - Дніпропетровськ, Дніпро- VAL, 2011, 643 с.
3. Хірургія. Том II. Підручник за ред. Я.С. Березницького, М.П. Захараша, В.Г. Мішалова.- Дніпропетровськ, Дніпро -VAL, 2007, 542 с.
4. Лекції з госпіальної хірургії За ред. В.Г. Мішалова. «Асканія», Київ, 2008. в 3-х томах.
5. Хірургія. Підручник за ред. М.П. Захараша, О.І. Пойди, М.Д. Кучера. Київ, «Медицина», 2014, 656 с.
6. Хірургічні хвороби. Підручник за ред. П.Г.Кондратенка. Х «Факт». 2006.816 с.
7. Gallstone disease: diagnosis and management . NICE Clinical guideline [CG 188] 2014. доступно <https://www.nice.org.uk/guidance/cg188/chapter/1recommendations/>

Електронні інформаційні ресурси:

1. Сайт кафедри хірургії <https://info.odmu.edu.ua/chair/surgery2>
2. Міністерство охорони здоров'я Укратни: <http://moz.gov.ua/>
3. Національна наукова медична бібліотека України: <http://www.library.gov.ua/>
4. Центр тестування МОЗ Укратни: <http://testcentr.org.ua/>
5. Англomовний веб-ресурс для лікарів та інших професіоналів охорони здоров'я: <http://www.medscape.com>

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Одеський національний медичний університет

Кафедра хірургії, променевої діагностики,
радіаційної медицини, терапії та онкології

6. Англomовна текстова база даних медичних та біологічних публікацій:
<http://www.pubmed.com>

7. Англomовний веб-ресурс для лікарів та інших професіоналів охорони
здоров'я: <https://emedicine.medscape.com/pulmology>

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю: усний (опитування), тестування, оцінювання виконання практичних вправ, оцінювання комунікативних навичок, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті та самостійної роботи здобувачів.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, приймає активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, впевнено демонструє практичні навички під час виконання та інтерпретації практичної роботи з теми заняття, висловлює свою думку з теми заняття.
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, демонструє практичні навички під час виконання практичної роботи з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, з суттєвими помилками виконує практичну роботу.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, не демонструє практичні навички під час виконання практичної роботи з теми заняття.

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Залік, виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Одеський національний медичний університет

Кафедра хірургії, променевої діагностики, радіаційної медицини, терапії та онкології

індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять;

Самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка доповіді та презентації для захисту індивідуального завдання.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.
- Перескладання незадовільної оцінки проводиться в дні консультацій і відпрацювань; при дистанційному навчанні – в терміни, визначені й узгоджені з викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Одеський національний медичний університет

Кафедра хірургії, променевої діагностики, радіаційної медицини, терапії та онкології

- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:
- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, оцінки на занятті, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнь:

Відвідування всіх видів аудиторних занять (лекцій, практичних занять) є обов'язковим.

Форма одягу: медичний халат, який повністю закриває верхній одяг, або лікарська піжама, шапочка, маска, змінне взуття.

Обладнання: зошит, ручка, методичні вказівки, альбом.

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.